

Akvadesign AS
Havnegata 46

8900 BRØNNØYSUND

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Aksnes / Skjetne
Telefon: 99691466 / 48124810
Vår referanse: 16/215
Deres referanse:
Dato: 01.06.2017

Att:
Anders Næss

AkvaDesign AS - Tilsagn om utviklingstillatelse

1. Innledning

Fiskeridirektoratet viser til søknad fra AkvaDesign AS (heretter «AkvaDesign» eller «søker») om utviklingstillatelser, 18. desember 2015 og Nærings- og fiskeridepartementets vedtak i klagesak, 20. mars 2017. Vi viser også til oversendte tilleggsopplysninger og øvrig kontakt i saken.

AkvaDesign søkte opprinnelig om 10 tillatelser (7800 tonn MTB) til akvakultur av laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål. Fiskeridirektoratet fattet vedtak om avslag på søknaden 30. juni 2016. Fiskeridirektoratets vedtak ble påklaget til Nærings- og fiskeridepartementet som i vedtak 20. mars 2017 delvis omgjorde direktoratets vedtak. Departementet sendte AkvaDesigns søknad tilbake til direktoratet for viderebehandling med sikte på tildeling av inntil to tillatelser.

Fiskeridirektoratets vedtak følger nedenfor i punkt 2. Videre følger en beskrivelse av saksforløpet og gjennomgang av søknaden i punkt 3 og punkt 4. I punkt 5 blir det rettslige grunnlaget for vurderingen gjennomgått. Fiskeridirektoratets vurdering av søknaden følger i punkt 6. Herunder fremgår tabell med plan for kunnskapsdeling, målkriterier og milepælsrapporteringer av punkt 6.5. Punkt 7 og punkt 8 omhandler henholdsvis tilsyn og klageadgangen på vedtaket.

2. Fiskeridirektoratets vedtak

Med hjemmel i laksetildelingsforskriften §§ 23, 23b og 28 gir Fiskeridirektoratet AkvaDesign AS tilsagn om én tillatelse à 780 tonn til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret til utviklingsformål for en periode på 15 år fra lokalitet er klarert og tillatelsesdokument er utstedt.

Vedtaket er fattet på følgende vilkår:

- Det er en forutsetning for å ta tilsagnet i bruk at lokalitet er klarert og tillatelsesdokument er utstedt.
- Utviklingstillatelsen skal drives i henhold til søknaden og det som er beskrevet i vedtaket her. Tillatelsen kan i henhold til dette kun benyttes i det omsøkte semi-lukkede anlegget. Dette gjelder frem til en eventuell konvertering, jf. laksetildelingsforskriften § 23c.
- Biomasse fra utviklingstillatelser kan ikke benyttes på lokaliteter som ikke er klarert for utviklingstillatelser. Utviklingstillatelser er tillatelser som er tildelt til særlig formål, og kan ikke inngå i en selskapsbiomasse med ordinære kommersielle matfisktillatelser eller i en konsernbiomasse, jf. akvakulturdriftsforskriften §§ 47 flg.

AkvaDesign er selv ansvarlig for å innhente de nødvendige offentlige tillatelser før tilsagnet tas i bruk. Fiskeridirektoratet tar ikke stilling til hvorvidt det er nødvendig å søke om tillatelse fra andre eller flere sektormyndigheter enn myndighetene som normalt behandler søknader om tillatelse til akvakultur.

3. Saksforløp

AkvaDesign søkte 18. desember 2015 om ti utviklingstillatelser til utvikling av sitt konsept med kompakte lukkede anlegg.

15. januar 2016 oversendte søker supplerende opplysninger til søknaden.

3. februar 2016 sendte Fiskeridirektoratet ut foreløpig svar i saken.

7. mars 2016 oversendte søker ytterligere supplerende opplysninger til søknaden.

4. mai 2016 var det møte mellom Fiskeridirektoratet og AkvaDesign ved direktoratets hovedkontor.

30. juni 2016 fattet Fiskeridirektoratet vedtak om avslag på søknaden.

14. juli 2016 innga AkvaDesign klage på Fiskeridirektoratets avslagsvedtak.

26. oktober 2016 innstilte Fiskeridirektoratet på å opprettholde avslagsvedtaket og oversendte klagen fra AkvaDesign til Nærings- og fiskeridepartementet.

20. mars 2017 fattet departementet vedtak om delvis omgjøring av Fiskeridirektoratets vedtak. Departementet konkluderte under tvil med at konseptet faller innenfor ordningen med utviklingstillatelser og sendte saken tilbake til direktoratet for viderebehandling med sikte på tildeling av inntil to tillatelser.

6. april 2017 sendte Fiskeridirektoratet brev til søker og etterspurte dokumentasjon for investeringer, designbasis for prosjektet, plan for kunnskapsdeling og målkriterier.

8. mai 2017 mottok Fiskeridirektoratet dokumentasjon som etterspurt 6. april.

18. – 19. mai 2017 var det e-postkorrespondanse mellom direktoratet og søker vedrørende plan for kunnskapsdeling og målkriterier.

4. Søknaden

AkvaDesigns søknad tar sikte på å utvikle en type semi-lukket anlegg i sjø. Ifølge søker vil konseptet kunne gi et bidrag til en videre miljømessig vekst innen norsk lakseproduksjon. Det fremholdes videre at konseptet har en arealbesparende effekt ved at anlegget kan benyttes på lokaliteter som i dag normalt ikke ville blitt klarert for oppdrett med åpne merder.

Det omsøkte konseptet består av produksjonsenheter med lukket pose i stedet for åpen not. Den lukkede posen holdes oppe av en flytering i PE som igjen er omsluttet av og sammenkoblet med en betongring. Selve betongringen består av åtte betongelementer og har en innside som utgjør en sirkel for pose og flytering, og en utside som utgjør en åttekant. Produksjonsenhetene kan sammenstilles med hverandre og dermed utgjøre kompakte anlegg med flere produksjonsenheter. Anleggets forankringslinjer splittes før innfesting direkte i betongringene.

Posene har et oppdrettsvolum på ca. 6000 m³, en omkrets på rundt 90 meter og er tilnærmet halvkuleformet. Sjøvann fra rundt 20 meters dyp tilføres hver enkelt produksjonsenhet fra fire pumper. Innløpet i merden skal være like under vannoverflaten, mens avløpet skal være i bunnen av posen, noe som skaper en nedadgående strøm. Avløpet skal ta ut partikulært utslipp i tillegg til å ta ut dødfisk.

Ifølge innsendte tilleggsopplysninger 8. mai 2017 skal anlegget bestå av enten 6 eller 12 merder avhengig av om det tildeles én eller to utviklingstillatelser. Det følger videre av tilleggsopplysningene at investeringskostnaden ved utvikling av et anlegg med 6

produksjonsenheter vil utgjøre ca. 100 millioner kroner, mens investeringskostnaden ved utvikling av et anlegg med 12 produksjonsenheter vil utgjøre ca. 146 millioner kroner.

Ifølge søknaden er det AkvaDesign som er eier av den omsøkte teknologien og som skal stå for den daglige driften. Selskapet er gjennom datterselskap blant annet utvikler og leverandør av lukket oppdrettsteknologi, samt produsent av laks i denne teknologien. Dimensjonerende beregninger er utført av Force Technology AS og Asplan Viak AS. DNV GL er konseptets sertifiseringsorgan. Vitenskapelige partnere for dokumentasjon av biologiske prestasjoner i prosjektet vil være Veterinærinstituttet, NMBU, Nord Universitet, Høgskolen på Vestlandet, Göteborgs Universitet og IRIS.

5. Rettslig grunnlag

LOV-2005-06-17 nr. 70: Lov om akvakultur (akvakulturloven) § 1 slår fast lovens formål, mens § 10 oppstiller miljønormen:

§ 1. Formål

Loven skal fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, og bidra til verdiskaping på kysten.

§ 10 Miljønorm

Akvakultur skal etableres, drives og avvikles på en miljømessig forsvarlig måte.

(..)

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i FOR-2004-12-22 nr. 1798: Forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5:

§ 22. Særlige formål

(..)

Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. Varighet av tillatelse til særlige formål fastsettes etter en konkret behovsvurdering. (..) Utviklingstillatelse gis for inntil 15 år.

For tidsbegrensede tillatelser skal søknad om forlengelse være Fiskeridirektoratets regionkontor i hende minimum ett år før tillatelsen går ut (..).

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling

Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi og som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- eller arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.

Utviklingsarbeidet skal skille seg vesentlig fra tidligere kunnskap og teknologi på akvakulturområdet som er i alminnelig kommersiell bruk og kan ikke bare være en naturlig videreføring av det som er benyttet tidligere.

Søker skal dokumentere hvordan virksomheten vil ivareta den faglige kompetansen som er nødvendig for å oppfylle formålene i § 1 og § 22, herunder kompetansekrav gitt i forskrift 17. juni 2008 nr. 833 om drift av akvakultur § 6. Prosjektet må inneha relevant faglig kompetanse for å gjennomføre prosjektet.

Utviklingsprosjektet skal dokumenteres på en metodisk forsvarlig måte. Kunnskapen skal deles slik at den kommer hele næringen til gode.

Ved tildeling av tillatelse skal det fastsettes, etter dialog med søker, hvordan innehaver av tillatelsen skal rapportere til Fiskeridirektoratet om fremdriften i utviklingsprosjektet. Det skal fastsettes målkriterier for når prosjektet anses gjennomført.

Det skal fastsettes en varighet for tillatelsen. Ved vurdering av varighet av tillatelsen, skal tidsperspektivet for utviklingsaktiviteten tillegges vekt.

Fiskeridirektoratet kan ut fra behovet som den enkelte søknad reiser innhente råd og vurderinger fra kompetente rådgivere med egnet spesialkompetanse.

§ 28b. Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til særlige formål

Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet skal tas hensyn til søkers behov. Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse skal ikke overstige 780 tonn (..)

(..)

Ved avgrensning av tillatelse til utvikling, skal det blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet.

Ved avgrensning av tillatelse av matfisk til særlige formål skal det ikke tas hensyn til innehavers behov for økonomisk utbytte som følge av salg av ordinær matfisk. Denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelser til utvikling.

6. Fiskeridirektoratets vurdering

6.1 Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet har i vedtak 20. mars 2017 kommet fram til at AkvaDesign sitt omsøkte konsept faller innenfor ordningen med utviklingstillatelse, samt oppfyller øvrige tildelingsvilkår for tildeling av utviklingstillatelse. Fiskeridirektoratet finner dermed ikke grunn til å drøfte vilkårene nærmere. Når det gjelder kravet til «*betydelige investeringer*» fremgår det imidlertid i klagevedtaket på side 14 at AkvaDesign på tidspunktet for klagevedtaket hadde levert en lite detaljert oversikt over økonomien i prosjektet. Departementet forutsatte derfor at selskapet kunne dokumentere opplysningene som ble lagt til grunn i departementets vurdering av størrelsen på investeringene, før det eventuelt fattes vedtak om endelig tilsagn om tillatelse.

6.2 Dokumentasjon av investeringer

I e-post med supplerende opplysninger 8. mai 2017 oversendte AkvaDesign investeringsoversikt med budsjett og kontantstrømanalyse som tar høyde for bygging av ett anlegg og tildeling av henholdsvis én og to tillatelse, samt henholdsvis utsett av smolt på ca. 100 gram og smolt på ca. 650 gram. Spørsmålet er om denne informasjonen dokumenterer de opplysningene som er lagt til grunn i departementets vurdering av størrelsen på investeringene.

I departementets vedtak er det lagt til grunn at investeringene i prosjektet er på ca. 120 millioner kroner per anlegg med 12 merder. I informasjonen som ble oversendt 8. mai fremgår det at selskapet vil bygge et anlegg med 6 merder, dersom det tildeles én tillatelse. Dersom det blir tildelt to tillatelse, vil selskapet fortsatt bygge et anlegg med 12 merder. Det fremkommer av den supplerende dokumentasjonen at prisen for en enkelt merd er 7 635 000 kroner. I totalinvesteringene for anlegget kommer i tillegg kostnader til blant annet fortøyninger, fôrbase, landbase etc. Disse kostnadene er satt til 54 200 000 per anlegg, uavhengig av antall merder. Samlet gir det en investeringskostnad på henholdsvis 100 010 000 kroner for et anlegg med 6 merder, og 145 820 000 for et anlegg med 12 merder. På denne bakgrunn vurderer Fiskeridirektoratet at søker har dokumentert at investeringene i prosjektet per anlegg med 12 merder er minimum den summen som departementet har lagt til grunn.

6.3 Biomassebehov

Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til utvikling skal ikke overstige 780 tonn, jf. laksetildelingsforskriften § 28 første ledd. Det er ikke fastsatt en grense for hvor mange tillatelse som kan tildeles. Det følger av § 28 sjettedde ledd at det ved avgrensning av tillatelse til utvikling «*blant annet [skal] tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet*». Utrykket «*blant annet*» taler for at også andre hensyn kan være relevante. I henhold til § 28b syvende ledd kan det, i motsetning til hva som gjelder ved tildeling av for eksempel forskningstillatelse, også tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelse av antall tillatelse til utvikling. Retningslinjene fastslår at dette likevel ikke innebærer at det skal tildeles flere tillatelse enn det som er driftsmessig nødvendig for å kunne gjennomføre

utviklingsprosjektet. Det kan altså ikke tildeles flere tillatelser enn det som kreves for å kunne foreta tilstrekkelig uttesting.

Ifølge departementets klagevedtak (s. 14) er det ikke tilstrekkelig grunnlag for å hevde at konseptet må testes ut på flere lokaliteter. Departementet legger videre til grunn at det vil være tilstrekkelig med én produksjonsenhet for å gjennomføre en «fullskala prøveproduksjon». Ifølge departementets vedtak tilsier prosjektets finansielle størrelse (investeringskostnad på 120 millioner per anlegg) at det i utgangspunktet kan tildeles én eller maksimalt inntil to tillatelser per anlegg for at prosjektet skal tilfredsstillere kravet til betydelig investeringer. Departementet skriver også at sett i forhold til investeringskostnadene knyttet til bygging av ett anlegg, fremstår dette som en risikoavlastning som i større grad er i tråd med formålet med tildeling av utviklingstillatelser. Departementet konkluderer på side 15 med at det ut fra investeringene i prosjektet og formålet med ordningen ikke kan tildeles mer enn ett anlegg – én eller maksimalt to tillatelser.

Departementet synes å legge til grunn at søker vil bygge et anlegg med 12 merder (produksjonsenheter), og derfor ha like store investeringskostnader, uavhengig av om det tildeles én eller to tillatelser. Imidlertid fremkommer det av e-post med supplerende opplysninger 8. mai 2017, at søker vil bygge et anlegg med 6 merder, dersom det tildeles én utviklingstillatelse. Investeringskostnadene knyttet til et anlegg med 6 merder vil være lavere enn de investeringskostnadene som er lagt til grunn i Nærings- og fiskeridepartementets vedtak. Dette kan tale for at hensynet til økonomien i prosjektet ikke tilsier tildeling av mer enn én tillatelse.

I oversendt tilleggsinformasjon 8. mai 2017 gir søker uttrykk for (på s. 9) at det kun er dersom det tildeles to utviklingstillatelser det vil være aktuelt å gjennomføre prosjektet. Ved tildeling av to tillatelser vil man etter syv år i prosjektet gå henholdsvis 134 millioner kroner eller 101 millioner kroner i minus, avhengig av om man benytter stor smolt produsert på de tidligere tildelte forskningstillatelsene eller ikke. Avhengig av om man benytter stor smolt fra forskningstillatelsene vil ifølge søker prosjektet gå henholdsvis 157 millioner kroner eller 139 millioner kroner i minus etter syv år, dersom det tildeles én tillatelse.

Etter Fiskeridirektoratets syn er produksjonskostnadene søker har oppgitt isolert sett svært høye. Kostnad pr. kg for henholdsvis én tillatelse og to tillatelser er ifølge budsjettet på kr 44,88 og kr 36,28. Ifølge Fiskeridirektoratets lønnsomhetsundersøkelse for selskaper med matfiskproduksjon av laks og regnbueørret var gjennomsnittlig kostnad pr. kg kr 29,10 i 2015. Lønnsomhetsundersøkelsen omfatter imidlertid selskaper med kommersiell produksjon av laks og regnbueørret, og vi finner det ikke unaturlig at kostnader ved utvikling og utprøving av nytt utstyr vil være høyere enn gjennomsnittet i lønnsomhetsundersøkelsen.

Som begrunnelse for de høye produksjonskostnadene ved tildeling av én eller to tillatelser viser AkvaDesign i de innsendte tilleggsopplysningene til at prosjektet i henhold til den

opprinnelige søknaden innebar etablering av ett anlegg for stor smolt og at den store smolten skulle overføres fra dette anlegget til et nytt anlegg for påvekst fram til slaktevekt.

AkvaDesign skriver at produksjonen ved kun ett anlegg gir et urasjonelt produksjonsoppsett, noe som igjen gir en produksjonskostnad per fisk som blir altfor høy. I den opprinnelige søknaden har AkvaDesign på side 34 satt opp kost/nytte-beregninger hvor selskapet har kommet frem til at de ved en tildeling av 10 tillatelser vil ha en kostnad på kr 30,98 pr. kg.

Fiskeridirektoratet har forståelse for at drift av færre tillatelser kan gi høyere produksjonskostnader pr. produsert kg fisk, enn drift av flere tillatelser. De høye produksjonskostnadene og den negative kontantstrømmen i prosjektet, kan tale for at søker har et behov for to tillatelser for å kunne gjennomføre prosjektet. Det er imidlertid et svært stort sprang mellom kostnadsnivået søker legger til grunn ved tildeling av 10 tillatelser og ved tildeling av én eller to tillatelser. Fiskeridirektoratet har gjennom lønnsomhetsundersøkelsen forsøkt å finne eventuelle fordeler ved å være en stor aktør kontra en liten aktør. I den forbindelse beregner direktoratet gjennomsnittresultat der oppdrettsselskapene blir gruppert etter antall tillatelser. Dette arbeidet har gjennom flere år vist at det er små forskjeller mellom gruppene «små», «mellomstore» og «store» selskap.

AkvaDesign begrunner som nevnt de høye produksjonskostnadene ved tildeling av én eller to tillatelser med at produksjon ved kun ett anlegg vil gi et urasjonelt produksjonsoppsett. Ved å benytte de allerede tildelte forskningstillatelsene til produksjon av stor smolt skisserer imidlertid søker et opplegg med ett anlegg for stor smolt og ett anlegg for påvekst fram til slaktevekt. Slik Fiskeridirektoratet forstår de innsendte tilleggsopplysningene legger derfor søker opp til nettopp et slikt produksjonsopplegg som ifølge søknaden vil være gunstig, også ved tildeling av én eller to tillatelser. Likevel legger også budsjettene som forutsetter produksjon av smolt på forskningstillatelsene til grunn høye produksjonskostnader som i stor grad fraviker de kostnadene AkvaDesign legger til grunn ved tildeling av 10 tillatelser.

Som alltid i et utviklingsprosjekt er det mye usikkerhet knyttet til mange av budsjettpostene. Dersom søkers budsjettering slår feil og de faktiske inntektene eller kostnadene endres, kan det få store konsekvenser for den totale kontantstrømmen i utviklingsperioden. Dersom selskapet klarer å få kostnadene pr. kg ned til nærmere de gjennomsnittlige kostnadene for næringen vil dette også ha stor innvirkning på selskapets kontantstrøm. Videre vil spesielt høyere salgspris enn budsjettet ha en positiv innvirkning på prosjektets kontantstrøm.

Som vist ovenfor har Fiskeridirektoratet kommet til at de initiale investeringene i prosjektet taler for tildeling av én tillatelse. De høye produksjonskostnadene og den negative kontantstrømmen i prosjektet kan tale for at det tildeles to tillatelser. Etter Fiskeridirektoratets vurdering vil det avgjørende imidlertid være hva som er nødvendig for at teknologien skal kunne utvikles og utprøves i kommersiell skala.

Som nevnt fremgår det av departementets vedtak at det vil være tilstrekkelig med én produksjonsenhet for å gjennomføre en fullskala prøveproduksjon. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn at et anlegg med 6 produksjonsenheter vil være mer enn tilstrekkelig for å foreta utprøving av konseptet i kommersiell skala. Dette taler i retning av tildeling av én tillatelse.

AkvaDesign anfører at selskapet trenger tolv merder sammenkoblet i et kompakt lukket anlegg for å kunne måle krefter som opptrer i systemet. Ut i fra resultatene fra målingene vil beregningsverktøyet som skal benyttes i vurderingen av konseptets kapasitet, gitt i miljøtilstander som f.eks. bølger og strøm, ifølge søker kunne gi mest mulig presise resultat og således gi et konkluderende svar på hva konseptet vil kunne bli sertifisert for ved fremtidig kommersiell utnyttelse. AkvaDesign skriver videre at for at vurderinger knyttet til konseptets kapasitet skal bli reelle må det legges til grunn et anlegg som konseptet er designet for, med minimum 12 merder sammenkoblet.

Direktoratet er enig i at resultater fra slike målinger i storskala vil kunne benyttes til å kalibrere beregningsmodeller og dermed sørge for at beregnede laster og lastvirkninger i størst mulig grad stemmer med forhold som opptrer i praksis. At beregningsgrunlaget er representativt for de reelle forholdene som en konstruksjon utsettes for er blant annet essensielt i forhold til sikker dimensjonering. Flere enheter som er sammenkoblet vil klart ha en gjensidig påvirkning på hverandre i det dynamiske systemet som konseptet representerer, både når det kommer til bevegelser og koblingskrefter. Fiskeridirektoratet kan imidlertid ikke se hvorfor 12 merder i samme anlegg skulle være nødvendig for å oppnå kalibrerte beregningsmodeller som gir resultater av tilstrekkelig nøyaktighet til å kunne fastsette konseptets kapasitet. Søker har ikke fremlagt noen faglige argument for antall merder i forbindelse med denne anførselen og direktoratet kjenner heller ikke til noen spesielle fysiske effekter som inntreffer for konstruksjonen ved dette antallet merder. Etter direktoratets syn kan man derfor like gjerne benytte beregningsmodeller kalibrert etter resultat fra målinger på et anlegg med færre enheter til å regne på anlegg på 12 merder og forvente resultat av tilsvarende nøyaktighetsgrad. Fiskeridirektoratets vurdering er dermed at man ikke trenger 12 enheter for å oppnå kalibrerte beregningsmodeller med tilfredsstillende nøyaktighet for å kunne fastsette konseptets kapasitet med hensyn på miljølaster. Også dette taler for at søker vil kunne foreta tilstrekkelig utprøving av konseptet med et anlegg med 6 merder.

For øvrig fremstår det ut ifra søkers anførsel som at konseptets kapasitet med hensyn til for eksempel bølger og strøm er ukjent. Det er for Fiskeridirektoratet uklart hvordan søker i så fall sikrer at anlegget er dimensjonert i henhold til regelverket, ettersom dette fordrer at konseptet skal tåle fastsatte miljøparametere i lokalitetsrapport fra respektiv lokalitet. Direktoratet legger til grunn at ethvert flytende akvakulturanlegg som benyttes til akvakultur av fisk skal være dimensjonert for alle relevante forhold som kan inntreffe under montering, drift, reparasjon og vedlikehold i henhold til NYTEK-forskriften og NS 9415:2009. Dette gjelder også anlegg til bruk for utviklingstillatelser.

Det fremkommer av departementets vedtak (nederst på s. 14) at det i vurderingen av biomassebehovet er tatt i betraktning at det er tildelt forskningstillatelser. Etter Fiskeridirektoratets forståelse skal forskningstillatelsene og utviklingstillatelsen inngå i samme prosjekt. AkvaDesign vil ha mulighet til å søke fylkeskommunen om samlokalisering av utviklingstillatelsen med forskningstillatelsene, dersom selskapet ønsker å foreta uttesting med flere merder. Også dette taler for at det tildeles én utviklingstillatelse.

Oppsummert har Fiskeridirektoratet kommet til at tildeling av én utviklingstillatelse er tilstrekkelig for å kunne utvikle den omsøkte teknologien og foreta utprøving av konseptet i kommersiell skala. Høye produksjonskostnader alene er ikke tilstrekkelig til å begrunne tildeling av flere tillatelser. Fiskeridirektoratet har dermed etter en konkret helhetsvurdering kommet til at det skal tildeles én utviklingstillatelse.

6.4 Varighet for tillatelsen

Utviklingstillatelser kan gis for inntil 15 år, jf. laksetilodelingsforskriften § 23 første ledd. Varighet av tillatelse til særlige formål skal fastsettes etter en konkret behovsvurdering. Ved vurderingen av varighet for utviklingstillatelser skal tidsaspektet for utviklingsaktiviteten tillegges vekt, jf. § 23b sjette ledd. Ifølge retningslinjene til sistnevnte bestemmelse vil varigheten bero på det konkrete prosjektet og hvor lang tid som er nødvendig for å utvikle prosjektet og foreta uttesting. Det følger videre at prosjektet kan innebære blant annet konstruksjon av prototyper og testanlegg og fullskala prøveproduksjon.

AkvaDesign skriver i søknaden at «[f]or at et slikt stort prosjekt skal kunne realiseres, må det være varighet nok i prosjektet til at investorer, eiere og banker ser muligheter for realisering av investeringer og resultater – både biologisk, teknisk og økonomisk.» Selskapet skriver at det derfor søkes om en varighet på 15 år for de omsøkte utviklingstillatelsene.

Fiskeridirektoratet har kommet til at utviklingstillatelsen skal gis med en varighet på 15 år. Direktoratet har lagt til grunn søkers tidsplan for uttesting og vurderer at det også er i allmennhetens interesse at det blir foretatt omfattende uttestinger av konseptet over lengre tid.

Fiskeridirektoratet viser for øvrig til at det kan søkes om forlengelse av tillatelse, jf. laksetilodelingsforskriften § 23, dersom det skulle vise seg å bli nødvendig. Søknad om forlengelse må være direktoratet i hende minimum ett år før tillatelsen går ut.

6.5 Målkriterier, fremdriftsrapportering og kunnskapsdeling

Etter laksetilodelingsforskriften § 23b fjerde ledd er det en forutsetning for tildeling av utviklingstillatelser at kunnskapen fra prosjektet skal komme hele næringen til gode. I henhold til laksetilodelingsforskriften § 23b femte ledd skal det ved tildeling av tillatelse fastsettes hvordan innehaver av tillatelsen skal rapportere fremdriften i utviklingsprosjektet

til Fiskeridirektoratet. Det skal også fastsettes målkriterier for når prosjektet anses gjennomført.

Følgende tabell med målkriterier, leveranser og plan for kunnskapsdeling er utarbeidet i dialog mellom Fiskeridirektoratet og søker:

Målkriterie 1	Prosjektinformasjon	
1.1. Informasjonsdeling	Leveranse	Kunnskapsdeling
Prosjektet skal utarbeide en hensiktsmessig plattform for deling av kunnskap og erfaringer som spesifisert under aktuelle målkriterier.	Prosjektet skal informere Fiskeridirektoratet når plattformen er i drift.	Prosjektet skal vedlikeholde plattformen i henhold til vilkår om kunnskapsdeling i de spesifiserte målkriteriene.
1.2. Fakta om prosjektet	Leveranse	Kunnskapsdeling
Prosjektet skal så snart prosjekteringen av det lukkede anlegget er ferdigstilt utarbeide et fakta-ark med nøkkelinformasjon om prosjektet som for eksempel hoveddimensjoner, funksjonalitet og leverandører.	Fakta-arket skal leveres til Fiskeridirektoratet.	Fakta-arket skal publiseres av både Fiskeridirektoratet og prosjektet på en hensiktsmessig måte.
Målkriterie 2	Prosjektering	
2.1. Designverifikasjon	Leveranse	

<p>Det skal utføres en tredjeparts designverifikasjon av det lukkede anlegget for å sikre at det er designet i henhold til regler og standarder som beskrevet i designspesifikasjonene. Verifikasjonen skal baseres på gjennomgang av designrapporter, tegninger, uavhengige beregninger, alt etter hva som er hensiktsmessig vurdert ut ifra kvalitative risikovurderinger og dialog med tredjepart. Tredjepart skal ha nødvendig kompetanse og erfaring til å utføre verifikasjon av det lukkede anlegget.</p>	<p>Målkriteriet skal dokumenteres i en verifikasjonsrapport fra tredjepart som oversendes til Fiskeridirektoratet.</p>
<p>Målkriterie 3</p>	<p>Konstruksjon</p>
<p>3.1. Bygging/utførelse av konstruksjonene</p>	<p>Leveranse</p>
<p>Konstruksjon av det lukkede anlegget skal følges opp av tredjepart for å sikre at de bygges i henhold til gjeldende regelverk og standarder som beskrevet i designgrunnlaget. Tredjepart skal ha relevant kompetanse.</p>	<p>Dokumentasjon av samsvar skal leveres til Fiskeridirektoratet.</p>
<p>3.2. Sertifikater og dokumentasjon</p>	<p>Leveranse</p>
<p>Produsenten av enhetene skal ved ferdigstilling vedlegge produktsertifiseringsbevis/produktsertifikat på alle komponenter hvor det kreves i henhold til NYTEK-forskriften kapittel 4. Tredjepart skal ved ferdigstilling av enhetene utstede en bekreftelse på at enhetene er bygget og testet i henhold til verifiserte tegninger, gjeldende regelverk og standarder.</p>	<p>Bekreftelse på at enheten er bygget i henhold til det lukkede anleggets gitte spesifikasjoner skal leveres til Fiskeridirektoratet.</p>
<p>Målkriterie 4</p>	<p>Transport</p>

4.1. Transport til lokalitet	Leveranse	
Metode og arrangement for transport fra produsent til lokalitet skal godkjennes av kvalifisert assurandør for sikker transport av anlegget.	Plan for transport skal leveres til Fiskeridirektoratet.	
Målkriterie 5	Funksjonstesting	
5.1. Funksjonstesting av merd	Leveranse	Kunnskapsdeling
Før merden tas i bruk med fisk skal funksjonstesting av anlegget uten fisk være gjennomført i henhold til forhåndsdefinert testplan.	Testperioden avsluttes med en rapport som inkluderer resultater og eventuelle anbefalinger til designforbedringer. Rapporten skal leveres til Fiskeridirektoratet.	Rapporten skal publiseres av Fiskeridirektoratet og prosjektet på en hensiktsmessig måte.
Målkriterie 6	NYTEK	
6.1. Anleggssertifikat	Leveranse	
Før det lukkede anlegget kan brukes til akvakultur skal det foreligge et anleggssertifikat i henhold til NYTEK-forskriften kapittel 7.	Anleggssertifikatet skal rapporteres til Fiskeridirektoratet via AltInn på kjent måte.	
Målkriterie 7	Driftsplanlegging	
7.1. Måleparametere	Leveranse	Kunnskapsdeling

Prosjektet skal senest 3 måneder før det første utsett av fisk i det lukkede anlegget fremlegge et program for å kunne dokumentere tekniske og biologiske resultater i driftsfasen. Programmet skal beskrive hvilke målinger og parametere som vil inngå og hvordan disse data vil lagres og kunne bearbeides videre.	Fiskeridirektoratet skal motta, eventuelt revidere og godkjenne programmet før første utsett i det lukkede anlegget.	Programmets disposisjon og innholdsfortegnelse skal publiseres av Fiskeridirektoratet og prosjektet på en hensiktsmessig måte.
Målkriterie 8	Drift	
8.1. Produksjonssyklus	Leveranse	Kunnskapsdeling
Prosjektet skal dokumentere hver produksjonssyklus i det lukkede anlegget fra utsett til slakt. Produksjonen skal dokumenteres i henhold til avtalt måleprogram (målkriterie 7.1.).	Prosjektet skal levere halvårlige sammendragsrapporter av produksjonen i henhold til avtalt måleprogram til Fiskeridirektoratet.	Sammendragsrapportene skal publiseres av Fiskeridirektoratet og prosjektet på en hensiktsmessig måte.
Målkriterie 9	Sluttrapport	
9.1. Sluttrapport	Leveranse	Kunnskapsdeling
Prosjektet skal utarbeide en sluttrapport før eventuell søknad om konvertering. Rapporten skal inneholde en evaluering av prosjektet med basis i resultatene fra måleprogrammet samt interne suksesskriterier med tanke på kommersialisering av konseptet.	Rapporten skal oversendes til Fiskeridirektoratet.	Et sammendrag av rapporten skal utarbeides av prosjektet og publiseres av Fiskeridirektoratet og prosjektet på en hensiktsmessig måte.

6.6 Særlig om miljø

Miljøpåvirkningen av akvakulturproduksjon vil avhenge av anleggets lokalisering, og bæreevnen til den aktuelle lokaliteten vil bli vurdert av de relevante myndighetene før eventuelt en lokalitet klareres. Uten å gjøre lokalitetsspesifikke vurderinger har Fiskeridirektoratet kommet til at det er i overensstemmelse med akvakulturlovens formål og miljønorm, samt de retningslinjene som følger av naturmangfoldloven å gi tilsagn om en tillatelse til AkvaDesigns lukkede anlegg.

Innføringen av utviklingstillatelser til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret er politisk vedtatt og Fiskeridirektoratet er gitt myndighet til å tildele utviklingstillatelser til prosjekter som oppfyller vilkårene for dette. Akvakultur vil etter sin art innebære en innvirkning på miljøet. Tillatelse til akvakultur innebærer at myndighetene har akseptert en viss påvirkning på det omkringliggende miljø, se Ot.prp.nr. 61 (2004 – 2005) s. 65. Kravet til miljømessig forsvarlighet, jf. akvakulturloven §§ 6 og 10 setter imidlertid grensen for akseptert påvirkning ved skadelige konsekvenser. Formålet med akvakulturloven er å fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling. Dette formålet vil også kunne sette grenser for hva som aksepteres av påvirkning. Ved tildeling og drift av utviklingstillatelser vil akvakulturregelverket komme til anvendelse og sørge for at driften av utviklingstillatelsene skjer på en miljømessig forsvarlig måte.

Fiskeridirektoratet vurderer at saken er opplyst, jf. naturmangfoldloven § 8. Direktoratet vurderer videre at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og at føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, ikke kommer til anvendelse. Økning i samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10, er vurdert av Nærings- og fiskeridepartementet i høringsnotat 12. juni 2015 ved innførelsen av ordningen:

Formålet med å etablere ei ordning med utviklingsløyve er å legge til rette for å kunne drive fram løysningar som utviklar næringa vidare, mellom anna løysningar som tek vare på miljøet. Tildeling av slike løyve vil kunne gi auka totalproduksjon, men verknaden av dette vil vere avgrensa i og med at utnytting krev klarert lokalitet. Det er då gjort ei vurdering av bæreevna til den aktuelle lokaliteten av relevante myndigheiter.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at tiltakshaver betaler og kravet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er hensyntatt gjennom akvakulturloven og tilhørende forskriftsverk.

Etter Fiskeridirektoratets vurdering er tildeling av en utviklingstillatelse til AkvaDesigns konsept med lukket anlegg miljømessig forsvarlig, jf. akvakulturloven §§ 6 og 10 og i tråd med tildelingsbestemmelsene for utviklingstillatelser, jf. laksetildelingsforskriften § 23b.

7. Særlig om tilsyn

Ifølge retningslinjene for behandling av søknader om utviklingstillatelser skal det føres alminnelig tilsyn i utviklingsfasen. Det forventes at søker legger til rette for tilsyn i hele utviklingsfasen, fra tilsagn er gitt, gjennom prosjektering og konstruksjon, og frem til kommersiell drift hvor ordinært tilsyn følger. Tilsynsstrategien vil følge utviklingen i prosjektet med utgangspunkt i prioriterte områder. Det vil medføre at tilsynet i prosjekteringsfasen kan dreie seg om dokumentkontroll. I byggefasen ser Fiskeridirektoratet for seg å delta på tilsyn i hovedsak av to hensyn; for å følge opp målkriterier, og sekundært for å få en forståelse for prosessen. Det vil si at representanter fra direktoratet kan høste

erfaring fra et kompetent organ på denne typen tilsyn ved å fungere som observatører under inspeksjonene.

Fiskeridirektoratet ser for seg at tilsyn basert på de nevnte hensyn vil komme til nytte ved andre prosjekter ved tilsvarende karakter. I driftsfasen vil det bli ført alminnelig tilsyn helt til utviklingsprosjektet er avsluttet. Resultatene fra tilsynet i hver fase skal oppsummeres/diskuteres og forbedringstiltak skal vurderes/implementeres.

8. Klagerett

Vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28, se vedlagt orientering. Klageretten gjelder kun den delen av vedtaket som ikke er endelig avgjort av Nærings- og fiskeridepartementet i vedtak 20. mars 2017.

Med hilsen

Jens Christian Holm
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

AkvaDesign AS

Havnegata 46

8900

BRØNNØYSUND

Kopi til:

Nærings- og Fiskeridepartementet

Postboks 8090 Dep

0032

OSLO

Vedlegg

Klageskjema AkvaDesign AS